

Muzeológia szakirány órái új, minőségbiztosított ESG adatlapon

Tantárgy neve: <i>Magyarország művelődés- és kultúrtörténete I. (Középkor és kora újkor)</i>	Tantárgy Neptun kódja: BTTON301MUS
	Tantárgyfelelős intézet: TTI
	Tantárgyelem: K
Tantárgy neve angolul: <i>Culture History of Hungary I. (Middle and Early Modern Ages)</i>	
Tárgyfelelős (név, beosztás): Gyulai Éva egyetemi docens	
Javasolt félév: 3.	Előfeltétel:
Óraszám/hét: 2	Számonkérés módja (a/gy/k/b): gy
Kreditpont: 3	Tagozat: Muzeológia szakirány/specializáció
Tantárgy feladata és célja: A kurzus a középkori és kora újkori magyarországi műveltség szektorainak (írásbeliség, nyelvhasználat, tudomány, ismeretátadás, iskola, anyagi kultúra, technikai ismeretek, művészetek, környezetkultúra stb.) jellemzőivel ismerttet meg. A művelődés legfontosabb intézményei (egyházak, az uralkodó és a főúri elit udvarai, írásszervek, iskolák, könyvkultúra, művészetek stb..) működésének bemutatása mellett súlyt helyezünk a társadalmi csoportok, rétegek és a művelődés, a műveltséghez való hozzáférés összefüggéseire is. Tárgyaljuk az egyes történeti korszakokra jellemző eszméáramlatokat, korstílusokat, a kultúra kiemelkedő személyiségeit és teljesítményeit, illetve terjedésének jellemzőit is. Az előadást projektoros vetítés kíséri.	
Tantárgy tematikus leírása: 1. Művelődés-, kultur- és civilizációtörténet elmélete 2. A honfoglaló magyarok tárgyi és szellemi kultúrája 3. A középkori társadalom, állam és egyház kultúrával kapcsolatos intézményei 4. A középkor egyházi és világi művészete, írásbelisége 5. A magyarországi humanisták itthon és külföldön: irodalom, tudomány, könyvkultúra 6. A reneszánsz mint társadalmi jelenség, művészet, életérzés Magyarországon 7. Zh. 8. A könyvnyomtatás, iskolák és műveltség a hitújítás és a katolikus megújulás korában 9. A királyi, főúri és nemesi kultúra Magyarországon a 16–17. században 10. Anyagi és szellemi kultúra a 15–17. századi városokban 12. Török világ, magyar kultúra a kora újkorban	
Félévközi számonkérés módja: 1 zh	
Értékelése: Értékelése: ötfokozatú (1–5) 2 = 40 %, 3 = 60 %, 4 = 70 %, 5 = 85 %; zh beszámítása 1/3 arányban	
Kötelező és ajánlott irodalom: Domanovszky Sándor: <i>Magyar művelődéstörténet I–V.</i> Magyar Történelmi Társulat, Budapest. 1939–1942. (Reprint: Babits, Szekszárd, 1990–1991. Digitális kiadás: CD-ROM. Arcanum Adatbázis, Budapest, 2003) Éder Zoltán: <i>Túl a Duna-tájon. Fejezetek a magyar művelődéstörténet európai kapcsolatai köréből.</i> Mundus, Budapest, 1999 <i>Fejezetek a magyar művelődés forrásaiból.</i> Szerk.: Gazda István. Tárogató, Budapest, 1996 <i>A magyar államiság ezer éve: Kultúra és tudomány a magyar államiság ezer évében.</i> Szerk.: Gergely Jenő–Izsák Lajos. ELTE Eötvös, Budapest, 2001 <i>Magyar művelődéstörténet.</i> Szerk.: Kósa László. Osiris, Budapest, 2003 Zimányi Vera (szerk.): <i>Óra, szablya, nyoszolya. Életmód és anyagi kultúra Magyarországon a 17-18. században.</i> MTA Történettudományi Intézete, Budapest, 1994. Tájékozódás: http://kulturtortenet.lap.hu/ Péter Katalin: <i>Papok és nemesek. Magyar művelődéstörténeti tanulmányok a reformációval kezdődő másfél században.</i> Budapest, 1995 Bitskey István: <i>Hungáriából Rómába. A római Collegium Germanicum Hungaricum és a magyarországi barokk művelődés.</i> Budapest, 1996 <i>Hunyadi Mátyás, a király, Hagyomány és megújulás a királyi udvarban 1458–1490,</i> Kiállítási katalógus. Szerk. Farbaky Péter e. a. BTM 2008. március 19–június 30, Budapest, 2008 Marosi Marosi Ernő: <i>A gótika Magyarországon (Stílusok - korszakok)</i> Corvina, 2008 Mikó Árpád–Takács Imre (szerk.): <i>Pannonia Regia: művészet a Dunántúlon 1000–1541.</i> Magyar Nemzeti Galéria, 1994. október – 1995. február. Kiállítási katalógus. Budapest, 1994 Monok István: <i>Az olvasott örökség – hagyomány és megújulás = Könyv, Könyvtár, Könyvtáros</i> 2005/1. 3–10. www.epa.oszk.hu/01300/01367/00061/monok.html Szentpéteri József: <i>Magyar kódex I–III.</i> Kossuth, Budapest, 1998–2000 Tóth István György: <i>Mivelhogy magad írást nem tudsz... Az írás térhódítása a művelődésben a kora újkori Magyarországon</i> MTA TTI. Budapest, 1996	

Tantárgy neve: <i>Általános muzeológiai ismeretek</i>	Tantárgy Neptun kódja: BTTON302MUS
	Tantárgyfelelős intézet: TTI
	Tantárgyelem: K
Tantárgy neve angolul: <i>Basic Elements of Museology</i>	
Tárgyfelelős (név, beosztás): Veres László egyetemi magántanár	
Javasolt félév: 3.	Előfeltétel:
Óraszám/hét: 2	Számonkérés módja (a/gy/k/b): gy
Kreditpont: 2	Tagozat: Muzeológia szakirány/specializáció
Tantárgy feladata és célja A magyarországi múzeumok munkáját meghatározó törvényi szabályozás (múzeumi, kulturális örökség védelméről szóló jogszabályok stb.) megismertetése mellett a stúdium foglalkozik az intézmények klasszifikációjával, a múzeum mint hivatal működésével. A legfontosabb azonban a múzeum alapvető elméleti és gyakorlati tevékenységi formáinak megismertetése: gyűjtemények gyarapítása, a gyűjteményi táruk nyilvántartása, a raktározás régi és modern módszerei, a kiállításrendezés elméleti és gyakorlati feladatai, a múzeumok és közönségük viszonya. Szó esik a kulturális örökségről, illetve a múzeumi tárgyról, műtárgyról mint a történettudomány forrásáról, valamint a múzeumokban folyó tudományos kutatás kérdéseiről is. A képzés során a hallgatók elsajátítják a muzeális emlék leltározási gyakorlatának ismérveit, kiállítási tématervek és forgatókönyv készítésének szabályait is.	
Tantárgy tematikus leírása: 1. Kulturális örökség, múzeumok, a muzeológia mint diszciplína és gyakorlat; a muzeológia mint kultúra és forrástudomány 2. A múzeumi és örökségi törvények; a múzeumok fenntartása 3. A múzeumok mint hivatalok és kulturális intézmények 4. A múzeumok feladata: gyűjtés, megőrzés, feldolgozás, nyilvánossá tétel 5. A múzeumok klasszifikációja és az egyes múzeumfajták nyilvántartási rendszere 6. A kiállítás modern muzeológiája (tématerv, forgatókönyv, rendezés, kiállítási vezető) 7. Hallgatói prezentációk I. 8. Múzeumok és kommunikáció 9. Tanulmányi kirándulás (2 helyi múzeum megtekintése) 10. Hallgatói prezentációk II. 12. A jövő múzeumai	
Félévközi számonkérés módja: 1 prezentáció	
Értékelése: ötfokozatú (1–5) 2 = 40 %, 3 = 60 %, 4 = 70 %, 5 = 85 %; prezentáció beszámítása 1/2 arányban	
Kötelező és ajánlott irodalom: 2012. évi CLII. Törvény a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény módosításáról Bátky Zsigmond: <i>Útmutató néprajzi múzeumok szervezésére</i>. Reprint. Néprajzi Múzeum, Budapest, 1992 Bodó Sándor: A múzeumok világa az ezredfordulón. In: <i>Magyarország kultúrája az ezredfordulón</i>. Szerk.: Baán László. Média+Print, Budapest, 1997. 22–40. Fejős Zoltán: Útmutató néprajzi gyűjtemények értelmezésére. In: Fejős Zoltán (főszerk.): <i>A Néprajzi Múzeum gyűjteményei</i>. Néprajzi Múzeum, Budapest, 2000. 9–49. Keene, Susanne: <i>A műtárgyvédelem és a restaurálás szervezése a múzeumokban</i>. Magyar Nemzeti Múzeum, Budapest, 1999 Korek József: <i>A muzeológia alapjai</i>. Tankönyvkiadó, Budapest, 1988 Sonkoly Gábor: A kulturális örökség fogalmának értelmezési és alkalmazási szintjei = <i>Regio</i> 2000/4. 45–66. Binni, Lanfranco–Giovanni, Pinna: <i>A múzeum: Egy kulturális gépezet története és működése a 16. századtól napjainkig</i>. Budapest, 1986	

Tantárgy neve: <i>A műgyűjtés és a múzeumok története I.</i> (<i>A műgyűjtés története</i>)	Tantárgy Neptun kódja: BTTON303MUS
	Tantárgyfelelős intézet: TTI
	Tantárgyelem: K
Tantárgy neve angolul:	
Tárgyfelelős (név, beosztás): Bodó Sándor c. egyetemi tanár	
Javasolt félév: 3.	Előfeltétel:
Óraszám/hét: 2	Számonkérés módja (a/gy/k/b): k
Kreditpont: 3	Tagozat: Muzeológia szakirány/specializáció
Tantárgy feladata és célja: A két féléves stúdium első része a műgyűjtés antik kezdetektől tartó történetével ismerttet meg, a majd vizsgált téma a magyar történeti vonatkozásait tárgyalja, foglalkozik a magyar középkor műgyűjtésével, Mátyás kiemelkedő szerepével, a Habsburg-királyok műgyűjtő múltjával, az első fontos nemzetközi és hazai archeológiai leletekkel, régészeti expedíciókkal. Kiemelt értékelést kap a magyar műgyűjtés 18. századi virágkora, majd a 19. század (Pyrker, Marczibányi, Jankovich, Fejérváry, Pulszky, stb.) és a 20. század kiemelkedő magángyűjteményei (csak példaként Majovszky Pál, Kolozsvári Ernő), illetve a hadizsákmányok kérdése.	
Tantárgy tematikus leírása: 1. A művészet és műgyűjtés a klasszikus antikvitásban 2. Világi és egyházi kincsek, kincstárak és műgyűjtés a középkorban 3. A reneszánsz és a műgyűjtés 4. A Habsburgok gyűjteményei 5. A magyarországi műgyűjtés a 16–18. században 6. Nemzeti ébredés, műgyűjtés, gyűjtemények és múzeumok Magyarországon – Beadandók kijelölése 7. Régészeti expedíciók, nemzetközi műkereskedelem; a modern műgyűjtés módszerei és helyszínei 8. A polgári korszak nagy magángyűjteményei Kelet-Közép-Európában 9. Beadandók értékelése 10. A műgyűjtés és intézményei a két világháború között – magángyűjtemények, nemzeti kollekciók és a világ nagy múzeumai 11. Háborúk és műkincsrablás a modern világban 12. A jelenkori műgyűjtés és intézményei	
Félévközi számonkérés módja: 1 beadandó	
Értékelése: ötfokozatú (1–5) 2 = 40 %, 3 = 60 %, 4 = 70 %, 5 = 85 %; beadandó beszámítása 1/3 arányban	
Kötelező és ajánlott irodalom: Balogh Jolán: <i>Mátyás király és a művészet</i> . Magvető, Budapest, 1985 Entz Géza: <i>A magyar műgyűjtés történetének vázlata 1850-ig</i> . Budapest, 1937 Koós Judith: <i>Ráday Gedeon könyv- és műgyűjteménye a XVIII. században</i> . Petőfi Múzeum, Aszód, 1994 Mravik, László: <i>The 'Sacco di Budapest' and Depredation of Hungary, 1938-1949: Works of Art Missing from Hungary as a Result of the Second World War</i> . Budapest, Hungarian National Gallery, 1998 <i>Pulszky Ferenc (1814–1897) emlékére</i> . Szerk.: Marosi Ernő–Laczkó Ibolya–Szabó Júlia–Tóthné Mészáros Lívia. MTA Művészettörténeti Kutatóintézet, Budapest, 1997 <i>Pyrker emlékkönyv</i> . Szerk. Hölvényi György. Egyetemi Nyomda, Budapest–Eger, 1987 Mikó Árpád: (szerk.): <i>Jankovich Miklós (1772–1846) gyűjteményei</i> . MNG, Budapest, 2002 A Sotheby's honlapja: www.sothebys.com	

Tantárgy neve: <i>Bevezetés az anyagi kultúra néprajzába és az agrármuzeológiába</i>	Tantárgy Neptun kódja: BTTON204MUS
	Tantárgyfelelős intézet: TTI
	Tantárgyelem: K
Tantárgy neve angolul: <i>Ethnography of Material Culture and Agrarian Museology, an Introduction</i>	
Tárgyfelelős (név, beosztás): Viga Gyula egyetemi tanár	
Javasolt félév: 3.	Előfeltétel:
Óraszám/hét: 2	Számonkérés módja (a/gy/k/b): k
Kreditpont: 3	Tagozat: Muzeológia szakirány/specializáció
Tantárgy feladata és célja Az előadás központi kérdésköre a táj és ember viszonyának történeti szempontú értelmezése, az alkalmazkodás és a kulturális adaptáció különböző formáinak bemutatása, ezek révén a hagyományos műveltség zonális szerkezetének és regionális változatainak megismertetése. A hallgatók megismerik a népi kultúra materiális jelenségeit, hangsúlyosan a 19–20. századi paraszti munkakultúra változásának törvényszerűségeit, illetve ezeknek a társadalmi folyamatokkal való összefüggéseit.	
Tantárgy tematikus leírása: 1. Anyagi kultúra, szellemi kultúra, a folklór és a tárgyi néprajz 2. Nagytájak, földrajzi régiók, népcsoportok Magyarországon 3. A paraszti munka és termelés, munkakultúra a rurális társadalomban; a népi táplálkozás anyagi kultúrája 4. A paraszti élet, a mindennapok tárgykultúrája: a parasztház és a munkaeszközök 5. Az ünnepek és népi vallásosság tárgyi világa; 6. Egy néprajzi múzeumi kiállítás megtekintése 7. Zh. 8. A paraszti viselet fejlődése 9. Tárgykultúra és népművészet 10. A polgárosodó falu tárgyai, boltok és háziipar 12. Népi iparművészet, hagyományörzés	
Félévközi számonkérés módja: 1 zh	
Értékelése: ötfokozatú (1–5) 2 = 40 %, 3 = 60 %, 4 = 70 %, 5 = 85 %; zh beszámítása 1/3 arányban	
Kötelező irodalom: Barabás Jenő: A magyar népi építészet korszakai. Barabás Jenő–Gilyén Nándor: <i>Magyar népi építészet</i>. Akadémiai Kiadó. Budapest, 1987. 159-176. Domonkos Ottó: A kézművesség szerepe a falu anyagi kultúrájának alakításában. Domonkos Ottó (főszerk.): <i>Magyar néprajz III. Kézművesség</i>. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1991. 9–154. Szilágyi Miklós: <i>Bevezetés a néprajzi muzeológiába. Néprajz egyetemi hallgatóknak</i>. 30. Debreceni Egyetem BTK. Néprajzi Tanszék. Debrecen, 2003	
Ajánlott irodalom: Hoffmann Tamás: Vázlat élelmiszereink történetéről = <i>Agrártörténeti Szemle</i> 2001/1–2. szám 1–38. <i>Néprajzi jelenkutatás és a múzeumi gyűjtemények változása</i>. Szerk.: Fejős Zoltán. MaDok-füzetek 1. Néprajzi Múzeum, 2003. http://www.neprajz.hu/madok/jelenkorkutatas.pdf Varga Gyula: A parasztság munkaeszközei. Szabó István (szerk.): <i>A parasztság Magyarországon a kapitalizmus korában (1848-1914)</i>. Akadémiai Kiadó. Budapest, 1965. 267–348.	

Tantárgy neve: <i>Bevezetés a régészeti muzeológiába</i>	Tantárgy Neptun kódja: BTTON505MUS
	Tantárgyfelelős intézet: TTI
	Tantárgyelem: K
Tantárgy neve angolul: <i>Basic Elements of Archaeological Museology</i>	
Tárgyfelelős (név, beosztás): Ringer Árpád egyetemi docens	
Javasolt félév: 3.	Előfeltétel:
Óraszám/hét: 2	Számonkérés módja (a/gy/k/b): k
Kreditpont: 3	Tagozat: Muzeológia szakirány/specializáció
Tantárgy feladata és célja Az előadás a bevezető régészeti stúdiumra alapozva megismerteti a hallgatókat a régészeti leletnek a leletbejelentéstől, ásatástól a raktározásig és feldolgozásig, tudományos publikációig tartó hosszú útjával. A stúdium felvázolja a régész és a régészeti-muzeológiai szakszemélyzet által végzendő konkrét munkafolyamatokat, a régészeti feltárás, a leletek őrzésének jogszabályi hátterét, a régészeti lelőhelytípusokat és az ásatások menetét, valamint a régészeti restaurálás, a régészeti leletanyag feldolgozása technikáinak – fotózás, rajz, archaeometria, térinformatika stb. – jellemzőit, nem kevésbé a leletek őrzésének, raktározásának, nyilvántartásának, megóvásának, publikálásának ismérveit. Az előadás kitér a régészeti leletek bemutatásának modern módszereire is (régészeti parkok, interaktív kiállítások stb.).	
Tantárgy tematikus leírása: 1. A régészet (archeológia) tudománytörténete 2. A régészet törvényi szabályozása; a régészeti lelet útja a leletbejelentéstől, ásatástól a raktározásig és feldolgozásig 3. A régészet korszakai 4. A régészeti ásatás szakszemélyzete és menete, dokumentálása 5. A régészet és rokontudományok 6. A régészeti lelet őrzése, feldolgozása, műtárgyvédelme 7. Lelőhelytípusok 8. Zh. 9. Látogatás egy régészeti lelőhelyen 10. A régészeti leletek raktározása, nyilvántartása, régészeti gyűjtemény a múzeumokban 11. Restaurálás és tudományos feldolgozása 12. Régészeti kiállítások	
Félévközi számonkérés módja: 1 zh	
Értékelése: ötfokozatú (1–5) 2 = 40 %, 3 = 60 %, 4 = 70 %, 5 = 85 %; zh beszámítása 1/3 arányban	
Kötelező irodalom: Ilon Gábor: <i>Bevezetés a Kárpát-medence régészetébe</i>. Segédkönyv a főiskolák történelem szakos hallgatói számára. Berzsenyi Dániel Tanárképző Főiskola Történelem Tanszék, Szombathely, 1993 Renfrew, Colin–Bahn, Paul: <i>Régészet. Elmélet, módszer, gyakorlat</i>. Osiris Kiadó, Budapest, 1999 Selmeczi László: <i>Régészeti alapismeretek néprajz szakos egyetemi hallgatóknak</i>. Oktatási segédlet. Debrecen, 1993 <i>The Times Atlasz. Világtörténelem. Régészet</i>. Szerk.: Geoffrey Barraclough–Norman Stone [Élesztős László e. a.] Akadémiai, Budapest, 1992	
Ajánlott irodalom: Feld István: <i>Középkori váraink kutatásáról</i> = Műemlékvédelem 35. [1991] 4. sz. <i>Magyar régészet az ezredfordulón</i>. Főszerk.: Visy Zsolt. Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma, Budapest, 2003 <i>A Matrica Múzeum és Régészeti Park honlapja</i>: http://matrica.battanet.hu Régészet. In: <i>Magyarország a XX. században. I–V</i>. Babits Kiadó, Szekszárd, 1996–2000. V. köt. 353-tól. http://mek.oszk.hu/02100/02185/html/index.html	

Tantárgy neve: <i>Informatika: adatbázisok és digitalizálás</i>	Tantárgy Neptun kódja: BTTON404MUS
	Tantárgyfelelős intézet: TTI
	Tantárgyelem: K
Tantárgy neve angolul: <i>Informatics, Databases and Digitalization</i>	
Tárgyfelelős (név, beosztás): Lengyel György adjunktus	
Javasolt félév: 3.	Előfeltétel:
Óraszám/hét: 2	Számonkérés módja (a/gy/k/b): gy
Kreditpont: 2	Tagozat: Muzeológia szakirány/specializáció
Tantárgy feladata és célja A képzés keretében a hallgatók számítástechnikai alapképzésüket követően az informatika azon ágaival ismerkednek meg, melyek a modern muzeológiában nélkülözhetetlenek: az adatbázisok és a digitalizálás elméletével és gyakorlatával. A képzés keretében önállóan is képesek lesznek adatbázisok és listák felállítására, szerkesztésére a kereskedelemben elérhető (Windows, Novell, Linux stb.) alapú táblázat- és adatbázis-kezelő software-ek segítségével. Megismerkednek a gyűjteményi nyilvántartás, statisztika és a számítógépes adatbázisok összefüggéseivel, illetve a múzeumokban használt régi és új adatbázisokkal (Textár, DataEase, Ariadne, Emir, MNyR, KataLin, MONARI stb.), valamint a digitális adattárak kezelésével, illetve a digitalizálás technikáival, múzeumi honlapok szerkesztésével. Külön figyelmet szentelünk a nyilvántartás és a raktározás, a tárgyak mozgatásának összefüggéseire is, bevonva a stúdiumba bizonyos logisztikai ismereteket is. Kitérünk az múzeumi informatika etikai és jogi követelményeire is.	
Tantárgy tematikus leírása: 1–2. A számítógép és használata, operációs rendszerek, az internet alapvető ismeretei (ismétlés) 3–4. Adatbázisok, táblázatkezelés 5–6. A múzeumi nyilvántartás alapjai és rendszerei 7–8. Tudományos kutatás az interneten, az internet etikája 9. Egyéni feladatok (prezentációs) meghatározása és kiosztása 10. Digitalizálás a közgyűjteményekben 11. Prezentációk bemutatása 12. Egy múzeum számítástechnikai rendszerének helyszíni megismerése	
Félévközi számonkérés módja: 1 prezentációs	
Értékelése: ötfokozatú (1–5)	
2 = 40 %, 3 = 60 %, 4 = 70 %, 5 = 85 %; prezentáció beszámítása 1/2 arányban	
Kötelező és ajánlott irodalom: <i>A digitalizálásról általában. Magyar Kulturális projektek. Módszerek, technológiák.</i> http://digitalizalas.lap.hu Gyulai Éva e.a.: <i>Erdélyi Királyi Könyvek I.–II.–III. CD-ROM</i> Arcanum Adatbázis Kft., Budapest, 2003–2004 Kovács T.–Kovácsné Cohner J.–Ozsváth M.: <i>Adatkezelés MS ACCESS 2000 alkalmazásával.</i> ComputerBooks, Budapest, 2003 Mawdsley, Evan: <i>Számítógép a történettudományban: kalauz kezdőknek.</i> Osiris, Budapest, 1996 Mézes Nándor, ifj.: <i>A KataLin program a múzeumi nyilvántartás eszköze.</i> http://www.dunamuzeum.org.hu <i>Múzeumi Nyilvántartási Rendszer (MNyR).</i> http://www.freesoft.hu; MONARI	

Tantárgy neve: <i>Magyarország művelődés- és kultúrtörténete II. (Új- és jelenkor)</i>	Tantárgy Neptun kódja: BTTON401MUS
	Tantárgyfelelős intézet: TTI
	Tantárgyelem: K
Tantárgy neve angolul: <i>Culture History of Hungary II. (Modern and Contemporary Eras)</i>	
Tárgyfelelős (név, beosztás): Veres László egyetemi magántanár	
Javasolt félév: 4.	Előfeltétel:
Óraszám/hét: 2	Számonkérés módja (a/gy/k/b): k
Kreditpont: 3	Tagozat: Muzeológia szakirány/specializáció
Tantárgy feladata és célja A képzés célkitűzése, hogy a hallgatók megismerkedjenek a magyar kultúra- és művelődéstörténet új- és jelenkori korszakával, a korszakok anyagi és szellemi kultúrája legjelentősebb értékeivel, a művelődés modern fejlődéstörténetével, a tudás megszerzésének az egyetemes művelődéstörténet folyamatába ágyazott menetével. A képzés kitér a művelődés legfontosabb új- és jelenkori intézményeinek történetére is (iskolák, felsőoktatás, színházak, múzeumok, sajtó, könyvkiadás, média, népi kultúra stb.). A kurzus külön foglalkozik a kézművesség és a céhek 18–19. századi anyagi kultúrájával, a dualizmus és a 20. század kultúrpolitikai törekvéseivel, a műveltség és az etnikumok, társadalmi csoportok kapcsolatának kérdésével.	
Tantárgy tematikus leírása: 1–3. A műveltség és intézményei a 18. századi Magyarországon 3. A kézművesség és a céhek anyagi kultúrája a 18–19. században 4. Irodalom és színház a reformkorban: a nemzeti ébredés műveltsége 5. Nemesi és polgári divat az újkori Magyarországon 6–7. A dualizmus kultúrpolitikája, iskolái és műveltsége, etnikumok és művelődés a modern Magyarországon 8. Zh. 9. A kulturális és tudományos könyvkiadás, sajtó a 19–20. században 10. Népi kultúra, „magas kultúra” a 20. században 11–12. A szocializmus korszakának kultúrpolitikája és műveltsége, média és műveltség a modern korban	
Félévközi számonkérés módja: 1 zh	
Értékelése: ötfokozatú (1–5)	
2 = 40 %, 3 = 60 %, 4 = 70 %, 5 = 85 %; zh beszámítása 1/3 arányban	
Kötelező irodalom: Domanovszky Sándor: <i>Magyar művelődéstörténet</i> III–V. MTT, Budapest, 1939–1942. Reprint: Babits, Szekszárd, 1990–1991. Digitális kiadás: CD-ROM. Arcanum Adatbázis, Budapest, 2003 <i>Magyar művelődéstörténet</i>. Szerk.: Kósa László. Osiris, Budapest, 2003 Kosáry Domokos: <i>Művelődés a XVIII. századi Magyarországon</i>. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1996	
Ajánlott irodalom:	
Éder Zoltán: <i>Túl a Duna-tájon. Fejezetek a magyar művelődéstörténet európai kapcsolatai köréből</i> . Mundus, Budapest, 1999	
<i>Fejezetek a magyar művelődés forrásaiból</i> . Szerk.: Gazda István. Tárogató, Budapest, 1996	
<i>A magyar államiság ezer éve: Kultúra és tudomány a magyar államiság ezer évében</i> . Szerk.: Gergely Jenő–Izsák Lajos. ELTE Eötvös, Budapest, 2001	
Zimányi Vera (szerk.): <i>Óra, szablya, nyoszolya. Életmód és anyagi kultúra Magyarországon a 17-18. században</i> . MTA Történettudományi Intézete, Budapest, 1994	
Vadas József: <i>Biedermeier: A polgári otthon és lakáskultúra</i> . Geopen, Budapest, 2001	
Tájékozódás: http://kulturtortenet.lap.hu/	

Tantárgy neve: <i>Segédtudományok–forrástan</i>	Tantárgy Neptun kódja: BTTON402MUS
	Tantárgyfelelős intézet: TTI
	Tantárgyelem: K
Tantárgy neve angolul: <i>Auxiliary Sciences</i>	
Tárgyfelelős (név, beosztás): Gyulai Éva egyetemi docens	
Javasolt félév: 4.	Előfeltétel:
Óraszám/hét: 2	Számonkérés módja (a/gy/k/b): gy
Kreditpont: 2	Tagozat: Muzeológia szakirány/specializáció
Tantárgy feladata és célja A szeminárium a muzeológia képzéséhez elengedhetetlen klasszikus történeti segédtudományok – iparművészet-történet, történeti ikonográfia, szfragisztika, heraldika, vexillológia és inszigniológia, numizmatika – alapjaival ismerteti meg a hallgatókat a tárgyi források <i>in concreto</i> vizsgálatának bevonásával. A szemináriumon megismerhetik a tárgyi forrásokhoz kapcsolódó írásos és képi emlékek – múzeumi dokumentációk, levéltárak, fotók stb. – alapvető fajtáit, a legfontosabb (nem fondképző) újkori iratfajtákat. A képzésben képet kapnak az egyes műtárgycsoportokat – mint történeti forrásokat – őrző múzeumi gyűjtemények, illetve a műtárgyak materiális jellemzőinek összefüggéseiről (anyagismeret). A stúdium során hangsúlyt fektetünk a modern muzeológiai irányzatok legfontosabb kérdéseinek – a mindennapok történelme, az életmód- és esztétorténet, a kulturális divatok stb. tárgyi forrásai – vizsgálatára is.	
Tantárgy tematikus leírása: 1. A műtárgy mint történeti forrás, múzeumi gyűjtemények klasszifikációja 2. Heraldika 3. Szfragisztika 4–5. Történeti ikonográfia; prezentációk témájának kijelölése 6. Vexillológia és inszigniológia 7. Prezentációk 8. Fényképek és fotótörténet 9–10. Látogatás múzeumi gyűjteményben (iparművészeti gyűjtemény, fotógyűjtemény) 11. Műtárgyak dokumentálása 12. Az iparművészet-történet és a tárgyak mint források összefüggései	
Félévközi számonkérés módja: 1 zh	
Értékelése: ötfokozatú (1–5) 2 = 40 %, 3 = 60 %, 4 = 70 %, 5 = 85 %; szemináriumi aktivitás, prezentáció beszámítása 1/3 arányban	
Kötelező irodalom: Bertényi Iván (szerk.): <i>A történelem segédtudományai</i>, Osiris Kiadó, 2003 Ács Piroska: <i>Szelencék titkai</i>. Helikon, Budapest, 1994 <i>Berg der Erinnerungen. Die Geschichte und Geschichten der GrazerInnen, ihre Erinnerungen als gemeinsames Gedächtnis der Stadt</i>. A 2003. márc–szept. gráci kiállítás katalógusa (Hrsg.: Hofgartner, Heimo–Schurl, Katia–Stocker, Karl. Graz, 2003) és honlapja: http://www.berg03.at Ráth György (szerk.): <i>Az iparművészet könyve I–III</i>. Athaenum, 1902–1905–1912. Hasonmás kiadása: Babits, 2002 Vadas József: <i>Biedermeier: A polgári otthon és lakáskultúra</i>. Geopen, Budapest, 2001	
Ajánlott irodalom: <i>A 200 éves Magyar Nemzeti Múzeum gyűjteményei</i>. Szerk.: Pintér János. MNM, 2002 Molnár István: <i>Ezer esztendő katonai zászlóiból. A Magyar Hadtörténeti Múzeum zászlóiból</i>. http://www.geocities.com/zaszlok/Muzeum <i>Történelem – kép. Szemelvények a múlt és művészet kapcsolatából Magyarországon</i>. A Magyar Nemzeti Galériában 2000. márc. 17. – szept. 24. rendezett kiállítás katalógusa. Szerk.: Mikó Árpád–Sinkó Katalin. MNG, Budapest, 2000 György Péter: <i>Digitális éden</i>. Budapest, 1998. (Különösen: a „Noé bárkája, Bábel tornya, Édenkert” című tanulmányok)	

Tantárgy neve: <i>A műgyűjtés és a múzeumok története II.</i> <i>(A világ nagy múzeumai)</i>	Tantárgy Neptun kódja: BTTON403MUS
	Tantárgyfelelős intézet: TTI
	Tantárgyelem: K
Tantárgy neve angolul: <i>History of Art Collecting and Museums II. (Great Museums of the World)</i>	
Tárgyfelelős (név, beosztás): Bodó Sándor c. egyetemi tanár	
Javasolt félév: 4.	Előfeltétel:
Óraszám/hét: 2	Számonkérés módja (a/gy/k/b): k
Kreditpont: 3	Tagozat: Muzeológia szakirány/specializáció
Tantárgy feladata és célja: A tantárgy II. részének keretében az egyetemes és magyar múzeumtörténet kerül sorra, mely során a hallgatók megismerik a világ uralkodói, főúri gyűjteményekből létrejött nagy múzeumait, nemzeti intézményeit, valamint a magyarországi múzeumok és múzeumügy történetét. Az előadás kitér a jelenkor múzeumaira is.	
Tantárgy tematikus leírása: 1. Múzeumtörténet: az alexandriai könyvtártól a „Kunst- und Raritätenkammer”-ig” 2. Királyi és egyházi gyűjtemények, múzeumok a közép- és kora újkorban (Ambras; a vatikáni gyűjtemények) 2. Felvilágosodás és múzeumtörténet; a modern múzeum születése (Louvre, Ermitázs) 3. A 19. század: a nagy múzeumok születése (a British Museum) 4. Nemzeti ébredés és a múzeumok a 19. században, (Czartoryski-gyűjtemény, Magyar Nemzeti Múzeum) 5. Zh. 6–7. Birodalmak és múzeumok: a világ nagy múzeumai a 19. és 20. század fordulóján (Metropolitan, Szépművészeti Múzeum, Kunsthistorisches, Berlin, British Museum) 8–9. Világháborúk és múzeumok: múzeumügy és múzeumok a 20. században 10–11. Politika és múzeum: új gyűjtemények és múzeumok a 20–21. században 12. Digitális múzeumok	
Félévközi számonkérés módja: 1 zh	
Értékelése: ötfokozatú (1–5) 2 = 40 %, 3 = 60 %, 4 = 70 %, 5 = 85 %; zh beszámítása 1/3 arányban	
Kötelező irodalom: <i>A világ nagy múzeumai</i> – Uffizi, British Museum, Louvre, Prado, Metropolitan, Kunsthistorisches Museum, Magyar Nemzeti Múzeum, Szépművészeti Múzeum. Bp., 1990–1992 Geraldine Norman: <i>The Hermitage: The Biography of a Great Museum</i> . Fromm International Publishing Corporation 1998 <i>Múzsák kertje a magyar múzeumok születése</i> . Szerk.: Holló Szilvia Andrea–Gali Ágnes. Pulszky Társaság, Budapest, 2002 Pintér János (szerk.): <i>A Magyar Nemzeti Múzeum gyűjteményei</i> . Magyar Nemzeti Múzeum, Budapest, 2002 Garas Klára (szerk.): <i>Szépművészeti Múzeum</i> . Corvina, Budapest, 1998	
Ajánlott irodalom: múzeumi honlapok: www.louvre.fr/ , www.britishmuseum.org , www.museivaticani.va ; www.metmuseum.org/ , www.khm.at/	

Tantárgy neve: <i>Bevezetés az irodalom- és színháztörténeti muzeológiába</i>	Tantárgy Neptun kódja: BTTON602US
	Tantárgyfelelős intézet: TTI
	Tantárgyelem: K
Tantárgy neve angolul: <i>Museology of Literary and Theater, an Introduction</i>	
Tárgyfelelős (név, beosztás): Porkoláb Tibor egyetemi docens	
Javasolt félév: 4.	Előfeltétel:
Óraszám/hét: 2	Számonkérés módja (a/gy/k/b): gy
Kreditpont: 2	Tagozat: Muzeológia szakirány/specializáció
Tantárgy feladata és célja A kurzus a muzeológia viszonylag új szakterületének a szakismereteit közvetíti – egyaránt érintve elméleti kérdéseket és gyakorlati problémákat (irodalmi hagyaték, kéziratgondozás, írói könyvtárak, irodalmi relikviák, irodalmi ikonográfia, audiovizuális lehetőségek az irodalmi muzeológiában, irodalmi kiállítás). A tantárgy részletes ismereteket nyújt a legjelentősebb hazai kéziratárakról (OSZK, MTAK), valamint az irodalmi muzeológia hazai központjáról, a Petőfi Irodalmi Múzeumról. Külön hangsúlyt kap az irodalmi topográfia és az irodalmi emlékhelyek kérdésköre – ezen belül a régió (a történeti Abaúj, Borsod, Gömör és Zemplén) irodalmi emlékhelyeinek áttekintése. A szeminárium a színháztörténeti muzeológia speciális problémáira is kitékintést nyújt az Országos Színháztörténeti Múzeum és Intézet, valamint a miskolci Színészmúzeum elméleti és gyakorlati tevékenységének bemutatásával.	
Tantárgy tematikus leírása: 1. Kultusz kutatás és muzeológia 2. Az irodalmi és színháztörténeti kiállítás 3. Ikonográfia 4. Relikviák 5. Topográfia 6. Emlékhelyek- emlékjелеk 7. Kéziratárak 8. Kéziratgondozás 9. Írói könyvtárak 10. Audiovizuális lehetőségek az irodalmi és a színháztörténeti muzeológiában 11–12. Múzeumlátogatás: Intézmények: a Petőfi Irodalmi Múzeum, Miskolci Színészmúzeum, Országos Színháztörténeti Múzeum	
Félévközi számonkérés módja: 1 szemináriumi dolgozat (beadandó), 1 múzeumlátogatás kötelező	
Értékelése: ötfokozatú (1–5) 2 = 40 %, 3 = 60 %, 4 = 70 %, 5 = 85 %; szemináriumi dolgozat beszámítása 1/2 arányban	
Kötelező irodalom: DÁVIDHÁZI Péter, <i>Egy irodalmi kultusz megközelítése = „Isten másodszülöttje” A magyar Shakespeare-kultusz természetrajza</i>, Bp., 1989 = <i>Az irodalmi kultusz kutatás kézikönyve. Tanulmánygyűjtemény</i>, szerk. TAKÁTS József, Bp., 2003. SZILÁGYI Márton, <i>Kultusz kutatás és irodalmi muzeológia = Az irodalom emlékezete. Tanulmányok az irodalmi muzeológiáról</i>, szerk. CSÉVE Anna, LENKEI Júlia, SULYOK Bernadett, Bp., [2010]. PRAZNOVSZKY Mihály, <i>Az irodalmi emlékhely mint a kultusz egyik intézménye vagy szentélye = Tények és legendák, tárgyak és ereklyék. A Petőfi Irodalmi Múzeum és az MTA Irodalomtudományi Intézete Kultusztörténeti Kutató Csoportja közös konferenciájának megszerkesztett anyaga</i>, szerk. KALLA Zsuzsa, Bp., 1994. LAKNER Lajos, „...csodás színeváltozás...” <i>Irodalom és múzeum</i>, Literatura, 2000/4. = <i>Az irodalmi kultusz kutatás kézikönyve. Tanulmánygyűjtemény</i>, szerk. TAKÁTS József, Bp., 2003. PORKOLÁB Tibor, <i>Panteonizáció és vizuális reprezentáció</i>, Regio, 2004/3 = P. T., „Nagyjainknak pantheonja épül”. <i>Közösségi emlékezet, panteonizáció, emlékbeszéd</i>, Bp., 2005. KOVÁCS Ida, <i>A fénykép mint dokumentum és/vagy ereklye = Tények és legendák, tárgyak és ereklyék. A Petőfi Irodalmi Múzeum és az MTA Irodalomtudományi Intézete Kultusztörténeti Kutató Csoportja közös konferenciájának megszerkesztett anyaga</i>, szerk. KALLA Zsuzsa, Bp., 1994. KALLA Zsuzsa, RATZKY Rita, <i>Beszélő tárgyak. A Petőfi-család relikviái</i>, Bp., 20062. CSORBA Zoltán, <i>Miskolc irodalmi, képzőművészeti és tudományos emlékei</i>, Miskolc, 1975. PORKOLÁB Tibor, <i>Irodalmi emlékhelyek Abaújban, Borsodban, Gömörben és Zemplénben</i>, Miskolc, 1997. <i>Kazinczy Ferenc kéziratok hagyatéka</i>, szerk. GERGYE László Bp., 1993 (A Magyar Tudományos Akadémia	

Szabó Lőrinc könyvtára. I. Magyar szerzők művei, szerk. BUDA Attila, Miskolc, 2002 (Szabó Lőrinc Füzetek, 3). *A Petőfi Irodalmi Múzeum évtizedei*, szerk. BOTKA Ferenc, Bp. 2000.

Magyar színháztörténet 1790–1873, szerk. KERÉNYI Ferenc, Bp., 1990

Ajánlott irodalom:

Museum, Media, Message, ed. Eilean HOOPER-GREENHILL, London, 1995.

A Petőfi Irodalmi Múzeum honlapja: <http://www.pim.hu>

„*Tanuljátok meg, mi a költő...*”, szerk. KERÉNYI Ferenc, Bp., 2001. [a PIM Petőfi-kiállításának katalógusa]

A Szép és a Jó. Kazinczy és a művészetek, szerk. KOVÁCS Ida, Bp. 2009. [a PIM Kazinczy-kiállításának katalógusa]

Idesereglik, ami tovatűnt. József Attila összes fényképe, szerk. KOVÁCS Ida, Bp., 2005.

RÓZSA György, *Iconographia Csokonaiana*, Irodalomtörténeti Közlemények, 77. (1973) 707–715.

SOMOGYI Ágnes, *Képzőművészek Ady Endre halottas ágyánál = Tegnapok és holnapok árján.*

Tanulmányok Adyról, szerk. LÁNG József, Bp., 1977. = *Az irodalmi kultusz kutatás kézikönyve. Tanulmánygyűjtemény*, szerk. TAKÁTS József, Bp., 2003

Tantárgy neve: <i>Műtárgyvédelem</i>	Tantárgy Neptun kódja: BTTON505MUS
	Tantárgyfelelős intézet: TTI
	Tantárgyelem: K
Tantárgy neve angolul: <i>Conservation and Preservation in Museology</i>	
Tárgyfelelős (név, beosztás): Ringer Árpád egyetemi docens	
Javasolt félév: 4.	Előfeltétel:
Óraszám/hét: 2	Számonkérés módja (a/gy/k/b): k
Kreditpont: 3	Tagozat: Muzeológia szakirány/specializáció
Tantárgy feladata és célja Az előadások és kapcsolódó gyakorlatok során a hallgatók elsajátítják a közgyűjtemények alapvető műtárgyvédelmi (konzervátori, ill. restaurátori) ismereteit szerezhethetnek. Megismerik a régészeti, néprajzi és történeti (iparművészeti) tárgyak készítésének technikáit és technológiáit, a műtárgyak szerves- és szervetlen anyagainak felépítését és lebomlásának folyamatát, a korróziós jelenségeket. Az állagvédelmi és konzervátori munkát anyag fajtánként mutatjuk be számukra, tanulmányozhatják a különböző restaurátori tevékenységeket az ötvöstárgyaktól a skanzenekben folyó konzerválásáig, restaurálásáig, de kitérünk a képzőművészeti alkotások restaurálására is. A laboratóriumok, restaurátori műhelyek és raktárak bemutatásával, megismertetjük őket az ideális műtárgykörnyezettel, az igényes muzeológiai munka alapjaival.	
Tantárgy tematikus leírása: 1. Műtárgyvédelem és restaurálás; a műtárgyvédelem természettudományos alapjai 2. Technika, technológia, anyagfajták és műtárgyvédelem kapcsolata, a restaurálás klasszifikációja 3. Fémtárgyak állagmegóvása és védelme 4. Szilikátalapú tárgyak műtárgyvédelme 5. Fatárgyak raktározása, megóvása és restaurálás, az asztalosipari szakmák 6. Képzőművészet (festészet, szobrászat, sokszorosított grafika) a műtárgyvédelemben; esztétikum és restaurálás 7. Zh. 8. Látogatás egy múzeumi restaurátorműhelyben 9. Raktározás és műtárgyvédelem 10. A restaurálás etikája 12. Kiállítás, bemutatás, fotózás és műtárgyvédelem kapcsolata	
Félévközi számonkérés módja: 1 zh	
Értékelése: ötfokozatú (1–5) 2 = 40 %, 3 = 60 %, 4 = 70 %, 5 = 85 %; zh beszámítása 1/3 arányban	
Kötelező irodalom: Cronyn, M. Janey: <i>Régészeti leletek konzerválásának alapjai</i>. Magyar Nemzeti Múzeum, Budapest, 1996 Éri István (szerk.): <i>Restaurálási tanulmányok. Timár–Balázs Ágnes Emlékkönyv</i>. Pulszky Társaság Magyar Múzeumi Egyesület, Budapest, 2004 Kincses Károly: <i>Hogyan (ne) bánjunk (el) régi fényképeinkkel</i>. CD-ROM melléklettel. <i>A magyar fotográfia történetéből 17</i>. Magyar Fotográfiai Múzeum, Budapest, 2000	
Ajánlott irodalom: Kováts Tibor (szerk.): <i>Műtárgyvédelmi szöveggyűjtemény. Museologica Carpathica 2</i>. Miskolci Egyetem Művelődéstörténeti és Muzeológiai Tanszéke. Miskolc, 2001 Molnár György: <i>A magyar Cellini</i>. Bába Kiadó, Szeged, 2004 Timárné Balázs Ágnes: <i>Műtárgyak szerves anyagainak felépítése és lebomlása</i>. Magyar Nemzeti Múzeum. Budapest, 1993	

Tantárgy neve: <i>Bevezetés a természettudományos muzeológiába</i>	Tantárgy Neptun kódja: BTTON503MUS
	Tantárgyfelelős intézet: TTI
	Tantárgyelem: K
Tantárgy neve angolul: <i>Scientific Museology, an Introduction</i>	
Tárgyfelelős (név, beosztás): Szakáll Sándor egyetemi docens	
Javasolt félév: 4.	Előfeltétel:
Óraszám/hét: 2	Számonkérés módja (a/gy/k/b): k
Kreditpont: 3	Tagozat: Muzeológia szakirány/specializáció
Tantárgy feladata és célja A magyar felsőoktatásban még jórészt ismeretlen képzés során a természettudományokat érintő általános muzeológiai kérdések mellett a hallgatók megismerik a természettudományi múzeum fogalmát, a természettudományi gyűjtemények kialakulását és történetét (tudománytörténeti áttekintésben), a múzeum feladatait (gyűjtés – feldolgozás – kiállítás). Az elméleti oktatás mellett nagy súlyt fektetünk a régió területén végzendő gyakorlati képzésre is: terepi gyűjtés, különféle gyűjtési és tisztítási technikák. A még kéziratban hozzáférhető oktatási segédletek alapján elsajátítják az alkalmazott muzeológia alapvető ismereteit: kiállításrendezés, a gyűjtemények állagvédelme (biológiai és vegyi védelem), az ásvány- és kőzettani, valamint őslénytani preparátumok készítése és raktározása, gerinces, gerinctelen és növényi preparátumok őrzése és nyilvántartása. Az Internet és számítógépes adatbázisok segítségével betekintést nyernek a természettudományos múzeumi informatikába is	
Tantárgy tematikus leírása: 1. Természettudományos muzeológia tudománytörténete és klasszifikációja 2–3. Minerológia, ásványtani gyűjtemény és muzeológia 4–5. Paleontológia, antropológia a múzeumban 6–7. A természettudományos gyűjtési metodikája, feldolgozás és raktározás; beadandók témájának meghatározása 8. Gyűjteményi nyilvántartás (HOM Természettudományi Tár) 9–10. A múzeumi kiállítások metodológiája, múzeumlátogatás: Gyöngyös, Miskolc, (Budapest) 11–12. Beadandók bemutatása (prezentációk) és értékelésük	
Félévközi számonkérés módja: 1 zh	
Értékelése: ötfokozatú (1–5)	
2 = 40 %, 3 = 60 %, 4 = 70 %, 5 = 85 %; beadandó és prezentáció beszámítása 75%-os arányban	
Kötelező és ajánlott irodalom: Szakáll S.–Jánosi M. <i>Magyarország ásványai. A Herman Ottó Múzeum állandó ásványtani kiállításának vezetője</i>. Miskolc: Herman Ottó Múzeum, 1995 Földessy Mariann: <i>Gyűjteménykezelési alapismeretek, gyűjtés- és preparálástechnikák</i>. Kézirat (Elektronikus oktatási anyag). Gyöngyös, 2002. Füköh Levente: <i>Általános muzeológia. Alkalmazott muzeológia</i>. Kézirat (Elektronikus oktatási anyag). Gyöngyös, 2000 Várhegyi Gyula–Szakáll Sándor. <i>Gyűjtéstől a gyűjteményig</i>. Miskolc, 1994. A Magyar Természettudományi Múzeum és a Mátra Múzeum, Gyöngyös honlapjai: http://www.nhmus.hu, www.matramuzeum.hu A Natural History Museum, London honlapja: www.nhm.ac.uk Pannon-tenger Múzeum. Honlapja: http://pannontenger.hu/	

Tantárgy neve: <i>Múzeumi gyakorlat I.</i>	Tantárgy Neptun kódja: BTTON405MUS
	Tantárgyfelelős intézet: TTI
	Tantárgyelem: K
Tantárgy neve angolul: <i>Practice of Museology I.</i>	
Tárgyfelelős (név, beosztás): Gyulai Éva egyetemi docens	
Javasolt félév: 4.	Előfeltétel:
Óraszám/hét: 2	Számonkérés módja (a/gy/k/b): gy
Kreditpont: 2	Tagozat: Muzeológia szakirány/specializáció
Tantárgy feladata és célja A muzeológiai képzésben nélkülözhetetlen gyakorlatot két részletben abszolválják a hallgatók. Az első részben (I.) a szakirány által kijelölt intézményben – a BTK és a múzeum közötti szerződés alapján: a miskolci Herman Ottó Múzeumban – heti 2 órában komplex múzeumi gyakorlat során ismerkednek meg a múzeumok legfontosabb fő és segédgyűjteményeinek (régészet, képzőművészet, történeti gyűjtemények – textil, üveg-kerámia, bútor, viselet stb.–, dokumentációk, könyvtár) gyakorlatával. Külön figyelmet fordítunk a művészeti muzeológia elméleti és gyakorlati folyamatainak, illetve a kortárs képzőművészeti kiállítások, a modern művészeti kommunikáció, prezentációs formák (pl. performance, video, internet) megismertetésére.	
Tantárgy tematikus leírása: 1–2. Régészeti Tár, raktárak és Régészeti Adattár 3–4. Néprajzi Tár, raktárak, adattár és Népi Építészeti Archivum 5–6. Múzeumi könyvtár és Fotótörténeti Gyűjtemény–Negatívár 7–8. Történeti Tár, raktár és Történeti Dokumentáció, prezentációk kijelölése 9–10. Prezentációk bemutatása 11–12. Képzőművészeti Tár és Miskolci Galéria	
Félévközi számonkérés módja: 1 prezentáció	
Értékelése: ötfokozatú (1–5) 2 = 40 %, 3 = 60 %, 4 = 70 %, 5 = 85 %; zh beszámítása 1/2 arányban	
Kötelező és ajánlott irodalom: György Péter: <i>A Kultusz (hűlt) helye – az irodalom(történet) múzeuma. Avagy: Olvasók, Nézők, Zarándokok</i> = Beszélő 2004/7–8. György Péter: <i>Az utópia ígéretéről a heterotópia bizonytalanságáig. Tér és Hely – az esztétikai tapasztalat lehetőségei a globalizáció korában</i> = Beszélő 2004/1. http://beszelo.c3.hu/04/01/13gyorgy.htm Binni, Lanfranco–Giovanni, Pinna: <i>A múzeum: Egy kulturális gépezet története és működése a 16. századtól napjainkig</i>. Budapest, 1986 A Magyar Múzeumok Honlapja. http://www.museum.hu Magyar Nemzeti Múzeum Rákóczi Múzeuma, Sárospatak honlapja: http://www.spatak.hu A Miskolci Herman Ottó Múzeum honlapja: www.hermuz.hu Preventív konzerválás. A Néprajzi Múzeum projektje. http://www.neprajz.hu/preventiv	

Tantárgy neve: <i>Múzeumi gyakorlat II. (40 órás nyári gyakorlat)</i>	Tantárgy Neptun kódja: BTTON506MUS
	Tantárgyfelelős intézet: TTI
	Tantárgyelem: K
Tantárgy neve angolul: <i>Practice of Museology II.</i>	
Tárgyfelelős (név, beosztás): Gyulai Éva egyetemi docens	
Javasolt félév: 4.	Előfeltétel:
Óraszám: 40	Számonkérés módja (a/gy/k/b): gy
Kreditpont: 2	Tagozat: Muzeológia szakirány/specializáció
Tantárgy feladata és célja A gyakorlat második része (II.) kéthetes nyári praxis (40 óra), amelyet a BTK és a múzeum közötti szerződés alapján: a miskolci Herman Ottó Múzeum Történeti Tárának raktárában töltenek a hallgatók a tárgyjegyző oktató és az ügyeletes muzeológusok vezetésével. A hallgatóknak, előzetes engedély alapján, lehetőségük van a gyakorlatot tetszés szerinti múzeumban, ásatáson, kiállításrendezésen vagy a muzeológia egyéb területén, intézményében teljesíteni a tavaszi szemeszter befejezése után. A HOM-ban végzendő gyakorlatra az intézet titkárságán fel kell iratkozni, ugyanakkor jelezni kell, ha valaki máshol kívánja a gyakorlatot teljesíteni. Ez esetben a hallgatóknak az intézmény vagy a gyakorlat vezetője által kiadott igazolást kell hozniuk a szeptemberi szemeszter kezdetéig, a teljesítmény 1–5-ig történeti értékelésével. A gyakorlatok során a gyűjtés és őrzés, nyilvántartás mellett betekintés nyernek a kiállítások szervezésének és rendezésének esztétikájába, költségvetésébe, praxisába is.	
Értékelése: ötfokozatú (1–5) 2 = 40 %, 3 = 60 %, 4 = 70 %, 5 = 85 % a gyakorlaton teljesített gyakorlati munka alapján	
Kötelező és ajánlott irodalom: Binni, Lanfranco–Giovanni, Pinna: <i>A múzeum: Egy kulturális gépezet története és működése a 16. századtól napjainkig</i>. Budapest, 1986 György Péter: <i>A Kultusz (hűlt) helye – az irodalom(történet) múzeuma. Avagy: Olvasók, Nézők, Zarándokok = Beszélő 2004/7–8.</i> György Péter: <i>Az utópia ígéretéről a heterotópia bizonytalanságáig. Tér és Hely – az esztétikai tapasztalat lehetőségei a globalizáció korában = Beszélő 2004/1.</i> http://beszelo.c3.hu/04/01/13gyorgy.htm <i>A Magyar Múzeumok Honlapja.</i> http://www.museum.hu <i>Magyar Nemzeti Múzeum Rákóczi Múzeuma, Sárospatak honlapja:</i> http://www.spatak.hu <i>A Miskolci Herman Ottó Múzeum honlapja:</i> www.hermuz.hu <i>Preventív konzerválás. A Néprajzi Múzeum projektje.</i> http://www.neprajz.hu/preventiv	

Tantárgy neve: <i>Vizuális látványrögzítés</i>	Tantárgy Neptun kódja: BTTON603MU2
	Tantárgyfelelős intézet: TTI
	Tantárgyelem: K
Tantárgy neve angolul: <i>Visual Documentation and Anthropology</i>	
Tárgyfelelős (név, beosztás): Dallos Csaba egyetemi adjunktus	
Javasolt félév: 5.	Előfeltétel:
Óraszám/hét: 2	Számonkérés módja (a/gy/k/b): gy
Kreditpont: 2	Tagozat: Muzeológia szakirány/specializáció
Tantárgy feladata és célja: A szeminárium az empirikus társadalomtudományi munka során felmerülő vizuális dokumentálási és kutatási feladatok technikai megalapozását szolgálja. A hallgatók megismerkednek a képrögzítési, képfeldolgozási eszközökkel és technikákkal, alapvető jártasságot szereznek a digitális fotografálásban és videokészítésben, a digitálisan rögzített képek technikai kezelésében, megismerik a komponálás és editálás alapvető elveit, illetve a vizuális adatbázis-szervezés lehetőségeit.	
Tantárgy tematikus leírása: 1–2. A képrögzítés technikái, klasszifikációja és antropológiája 3–4. Digitális képrögzítés, a videó és készítése, rögzítése, megőrzése, prezentálása 5–6. Komponálás, művészi fényképezés és dokumentálás; a prezentációk témájának meghatározása 7–8. Prezentációk és értékelésük 9–10. Vizuális adatbázisok létrehozása és működtetése 11–12. Fotók, vidk és egyéb vizuális jelenségek múzeumi gyűjteményekben és aktuális kiállításokon	
Félévközi számonkérés módja: 1 prezentáció	
Értékelése: ötfokozatú (1–5) 2 = 40 %, 3 = 60 %, 4 = 70 %, 5 = 85 %; zh beszámítása 1/2 arányban	
Kötelező irodalom: Collier, John Jr.–Collier, Malcolm: <i>Visual Anthropology. Photography as a research method.</i> Albuquerque, 1986 Füredi Zoltán (szerk.): <i>A valóság filmjei.</i> Bp., 2004. Holló Dénes–Taródi Tamás: <i>Video ABC.</i> Bp., 1995.	
Ajánlott irodalom: <i>Szilágyi Gábor: Elemi képtan elemei.</i> Bp., 1999. Zanussi, Krzysztof: <i>Filmmontázs az amatőr filmezésben.</i> Bp., é.n. Biczó Gábor–Szász János: <i>Csillagok vándora. Antropológiai portré a domokosi Szász Jánosról.</i> Kulturális és Vizuális Antropológiai Intézet, Miskolc, 2008	

Tantárgy neve: <i>Bevezetés a művészettörténetbe</i>	Tantárgy Neptun kódja: BTTON305MUS
	Tantárgyfelelős intézet: TTI
	Tantárgyelem: K
Tantárgy neve angolul: <i>Art History, an Introduction</i>	
Tárgyfelelős (név, beosztás): Gyulai Éva egyetemi docens	
Javasolt félév: 5.	Előfeltétel:
Óraszám/hét: 2	Számonkérés módja (a/gy/k/b): k
Kreditpont: 3	Tagozat: Muzeológia szakirány/specializáció
Tantárgy feladata és célja Az előadás a művészeti irányzatok, a legfontosabb korstílusok történetének fejlődését tárgyalja az antikvitástól a jelenkorig. A hallgatók megismerik a művészettörténet mint tudomány fogalmát és tárgykerét, viszonyát a rokondisziplínákhoz, a művészettörténeti kronológia alapjait, a művészeti ágakat és a legfontosabb műfajokat, valamint a művészettörténet módszereit, fogalmi rendszerét és terminológiáját. A képzésben sor kerül az egyetemes és a magyarországi képzőművészet kiemelkedő alkotásainak és művészeinek bemutatására, elemzésére, az egyes művek, művészeti pályák és a korstílusok kölcsönhatásának tárgyalására. Az előadást projektoros vetítés kíséri.	
Tantárgy tematikus leírása: 1. Az őskőr és az ókori Kelet művészei és művészete 2. Az archaikus és a klasszikus görög művészet és kiemelkedő alkotásai, a hellnizmus kultúrája 3. A klasszikus és császárkori Róma képzőművészete és építészete 4. A középkori építészet és képzőművészet, a kódexek művészete 5. A reneszánsz mint korstílus; a kései reneszánsz Kelet-Közép-Európában 6. Képtár-látogatás 7. A manierizmus és a barokk 8. Copf stílus, klasszicizmus, biedermeier: egyetemes és magyarországi művészet 9. Zh. 10. Historizmus és izmusok a modern művészetben 12. A jelenkor művészete és intézményei	
Félévközi számonkérés módja: 1 zh	
Értékelése: ötfokozatú (1–5) 2 = 40 %, 3 = 60 %, 4 = 70 %, 5 = 85 %; zh beszámítása 1/3 arányban	
Kötelező irodalom: : Hoffmann, Werner: <i>A földi paradicsom. 19. századi motívumok és eszmék.</i> Képzőművészeti Kiadó, Budapest, 1987 Wölfflin, Heinrich: <i>Művészettörténeti alapfogalmak.</i> Corvina, Budapest, 1969 Bialosocki, Jan: <i>Régi és új a művészetben.</i> Szerk.: Marosi Ernő. Corvina, Budapest, 1982 Panofsky, Erwin: <i>A jelentés a vizuális művészetekben. Tanulmányok.</i> Gondolat, Budapest, 1984 Bätschmann, Oskar: <i>Bevezetés a művészettörténeti hermeneutikába.</i> Corvina, Budapest, 1998 Herendi Miklós: <i>Művészettörténet.</i> Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 19963 Somorjai Ferenc: <i>Művészettörténet.</i> Képzőművészeti Kiadó. Budapest, 2004	
Ajánlott irodalomA Corvina Kiadód <i>Stílusok – Korszakok</i> c. sorozata (pl. Gellér Katalin: A magyar szecesszió. Budaespt, 2004 stb.) <i>A Magyar Nemzeti Galéria honlapja: www.mng.hu</i> <i>Válogatás a Herman Ottó Múzeum Képzőművészeti Gyűjteményéből.</i> http://www.kepzomuvesz.hermuz.hu <i>A világ nagy múzeumai on-line: www.louvre.fr, mv.vatican.va, www.khm.at, www.uffizi.firenze.it, www.hermitagemuseum.org</i> Tájékozódás: www.sze.hu/muvtori/belso/indexflash.htm	

Tantárgy neve: <i>Bevezetés a technikatörténetbe és a műszaki, közlekedéstörténeti muzeológiába</i>	Tantárgy Neptun kódja: BTTON106HIS Tantárgyfelelős intézet: TTI Tantárgyelem: K
Tantárgy neve angolul: <i>History of Technics and Traffic Museology, an Introduction</i>	
Tárgyfelelős (név, beosztás): Németh Györgyi ny. egyetemi docens	
Javasolt félév: 5.	Előfeltétel:
Óraszám/hét: 2	Számonkérés módja (a/gy/k/b): k
Kreditpont: 3	Tagozat: Muzeológia szakirány/specializáció
Tantárgy feladata és célja: A technikatörténet legújabb irányzatainak megfelelően a hangsúlyt a technika kulturális összefüggéseire és azok értelmezésére helyezzük a tárgy előadása során. Azt kutatjuk, mi a helye a technikának az ember és a társadalom életében. A szemlélet formálása mellett az egyetemes és a magyar technika meghatározó eredményeit, kiemelkedő személyiségeit és néhány alapvető technikai eljárást is bemutatunk. Az általános bevezetés keretei között kiemelt figyelmet kap a bányászat, a kohászat és a gépgyártás története. A technikai eszközök mint történeti források gyűjtésének és tudományos feldolgozásának, prezentálásának helyszíne a műszaki, illetve a közlekedési múzeum számos fajtája, melyekről szintén átfogó képet nyújt az előadás, bemutatva az intézmények magyarországi képviselőit is.	
Tantárgy tematikus leírása: 1–2. A technika és technológia fogalma, technika és társadalomfejlődés kapcsolata, tudománytörténet 3–4. Az egyetemes és magyar technikatörténet korszakai, kiemelkedő személyiségei és eredményei 5–6. A bányászat, a kohászat és a gépgyártás története. 7–8. A technikai eszközök mint történeti források, a technika és technikai eszközök muzeológiája; a műszaki muzeológia klasszifikációja; beadandó témájának meghatározása 8–9. A közlekedés rövid története, eszközei, technológiája és muzeológiája 9–10. Látogatás a lillafüredi Központi Kohászati Múzeumban 12. A beadandók értékelés	
Félévközi számonkérés módja: 1 beadandó dolgozat	
Értékelése: ötfokozatú (1–5) 2 = 40 %, 3 = 60 %, 4 = 70 %, 5 = 85 %; zh beszámítása 1/2 arányban	
Kötelező irodalom: Czére Béla: <i>A vasút története</i> . Corvina, Budapest, 1989 Endrei Walter–Jeszenszky Sándor: <i>Technikatörténet 1760–1960</i> . ELTE, Budapest, 1993 Gazda István (szerk.): <i>A technika magyarországi történetéből</i> . Budapest, Akadémiai, 1996 Marx, L.–Smith, M.R. (ed.): <i>Does Technology Drive History? The Dilemma of Technological Determinism</i> . Cambridge, Mass., London, 1994 Németh József: Nemzeti történelem – technikai kultúra a XVIII. század végéig. <i>Technikatörténeti Szemle</i> 22. [1996]. 71–79. Szabadváry Ferenc: Országos Műszaki Múzeum: előzmények, elődök, jelen és jövő = <i>Technikatörténeti Szemle</i> 24. [1999/2000]. 10-14.	
Ajánlott irodalom: Szála Erzsébet: <i>Fejezetek a magyar szabadalomtörténetből. Régi magyar ipari szabadalmak Kempelen Farkas korától a reformkor végéig. 1782–1848</i> . Budapest, 2002 Tarr István: <i>A kocsi története</i> . Corvina, Budapest, 1968 Vámos Éva: <i>Műszaki gyűjtemények és tudományos kutatás</i> . http://www.ace.hu/tudvil/vamos.html <i>Az Országos Műszaki Múzeum és a Közlekedési Múzeum honlapja</i> : http://www.omm.hu , http://www.km.iif.hu <i>Tájékozódás</i> : http://www.technikatortenet.hu , http://shot.press.jhu.edu	

Tantárgy neve: Közművelődés – múzeumpedagógia	Tantárgy Neptun kódja: BTTON302MUS
	Tantárgyfelelős intézet: TTI
	Tantárgyelem: K
Tantárgy neve angolul: <i>Museum Pedagogy</i>	
Tárgyfelelős (név, beosztás): Veres László egyetemi magántanár	
Javasolt félév: 5.	Előfeltétel:
Óraszám/hét: 2	Számonkérés módja (a/gy/k/b): gy
Kreditpont: 2	Tagozat: Muzeológia szakirány/specializáció
Tantárgy feladata és célja A képzés célja kétirányú: egyrészt kitér a múzeumoknak a közművelődésben, felnőttnevelésben játszott elméleti és praktikus kérdéseire, azoknak a módszereknek elsajátításával, amelyek a múzeumi kiállítások és a múzeumokban lévő értékek általános művelődési folyamatokba történő integrációját segítik elő. Másfelől a muzeológiai és a pedagógia határterületén lévő múzeumpedagógia célkitűzéseinek, eredményeinek megismerésével a hallgatók alkalmasságot szerezhetnek múzeumi órák és foglalkozások szervezésére, megtartására. A gyakorlatok során elsajátítják a múzeumi foglalkozás, a helyzet- és szerepjátékok, a múzeumi tanóra technikáit, információt szereznek a múzeumpedagógus stratégiai szervező tevékenységéről, valamint a prezentációról, mint egyfajta hatékony tudományos didaktikai–metodikai–esztétikai kiállításszervezésről. A stúdium kitér a múzeumi marketingre is.	
Tantárgy tematikus leírása: 1. A közművelődés, andragógia, múzeumpedagógia fogalma, tudomány- és kutatástörténet 2–3. Múzeumok, gyűjtemények tudományterületek és pedagógia szerinti klasszifikációja, tantárgyak, tananyag és múzeumi diszciplínák kapcsolata 4–5. A múzeumi kiállítások és pedagógiájuk, az iskolai és a múzeumi pedagógus feladata, kommunikációja 5–6. Múzeumi és és múzeumi foglalkozás előkészítése, menete és értékelése; prezentáció témájának meghatározása 7–8. Múzeumi óra vagy foglalkozás megtekintése 9–10. Prezentációk bemutatása, értékelése 12. Ismeretterjesztő előadás, andragógia és a múzeumok kapcsolata	
Félévközi számonkérés módja: 1 prezentáció	
Értékelése: ötfokozatú (1–5) 2 = 40 %, 3 = 60 %, 4 = 70 %, 5 = 85 %; zh beszámítása 1/2 arányban	
Kötelező irodalom: <i>Bevezetés a múzeumpedagógiába.</i> Szerk.: Foghtűy Krisztina. B+V Lap-és Könyvkiadó, Budapest, 2000 <i>Gyerekek a múzeumban.</i> Szerk.: Foghtűy Krisztina–Harangi Anna. Tárogató, Budapest, 1997 <i>Múzeumok és Látogatók Alapítvány honlapja.</i> http://www.mlalapitvany.hu <i>Pedagógia, művészetpedagógia, múzeumpedagógia</i> = Iskolakultúra 1993. 21–22./	
Ajánlott irodalom: <i>Szemelvények az amerikai múzeumpedagógiai szakirodalomból.</i> Szerk.: Foghtűy Krisztina. B+V Lap-és Könyvkiadó, Budapest, 2003 Vásárhelyi Tamás–Sinkó István: <i>Múzeum az iskolatáskában.</i> Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2004 Zsuppán András: <i>Ingyenes múzeumok: A tömegvonzás törvénye</i> = Magyar Narancs 2005	

Tantárgy neve: <i>Bevezetés a történeti muzeológiába</i>	Tantárgy Neptun kódja: BTTON302MUS
	Tantárgyfelelős intézet: TTI
	Tantárgyelem: K
Tantárgy neve angolul: <i>Historical Museology, an Introduction</i>	
Tárgyfelelős (név, beosztás): Gyulai Éva egyetemi docens	
Javasolt félév: 6.	Előfeltétel:
Óraszám/hét: 2	Számonkérés módja (a/gy/k/b): k
Kreditpont: 3	Tagozat: Muzeológia szakirány/specializáció
Tantárgy feladata és célja: A történeti muzeológia hazai és nemzetközi elméleti-módszertani ismereteinek elsajátításával párhuzamosan alapvető célkitűzés a gyakorlati muzeológiai tevékenység hagyományos és korszerű tevékenységi formáinak megismerése, a történeti jellegű gyűjtemények jellemző tárgycsoportjait érintő alapvető információk megszerzése. A hallgatók az előadás során megismerhetik a történeti muzeológia tárgyát képező jellemző műtárgyakat, dokumentumokat, gyűjteményeket, a történettudomány és a múzeumokban őrzött kulturális örökség viszonyát, a történelem forrását képező tárgyak és képi-írásos dokumentáció gyűjtésének metódusát és történetét, a modern muzeológia módszereit és irányzatait.	
Tantárgy tematikus leírása: 1. A műtárgy mint történeti forrás, a történeti gyűjtemények, táruk intézmény- és kutatástörténete, helyük a kulturális örökség rendszerében 2–3. Történeti múzeumok külföldön és Magyarországon, társadalom- és várostörténet a múzeumokban (a Wien Museum, a BTM) 3–4. A történeti gyűjtemények klasszifikációja, jellemző gyűjtőköre (tárgyi–dokumentációs táruk, tematikus és egyéb gyűjtemények) 5–6. Erekllye-, numizmatikai és bútorgyűjtemények, militaria 6–7. Ötvös- és textilgyűjtemények 7. Zh. 8. Nyomtatványok és kisgyűjtemények 9–10. Történeti táruk nyilvántartása, raktározása, tudományos feldolgozása 11–12. A történeti kiállítások és kiállítási katalógusok muzeológiája	
Félévközi számonkérés módja: 1 zh	
Értékelése: ötfokozatú (1–5) 2 = 40 %, 3 = 60 %, 4 = 70 %, 5 = 85 %; zh beszámítása 1/3 arányban	
Kötelező irodalom: Domonkos Ottó (szerk.): <i>Magyar Néprajz III. Kézművesség</i>. Budapest, 1991 <i>Fegyvertár – válogatás a Magyar Nemzeti Múzeum fegyvergyűjteményéből / Armoury - Selection from the Collection of Arms and Armour in the Hungarian National Museum</i>. CD-ROM, Magyar Nemzeti Múzeum, Budapest, 2003 Fejér Gábor–Roboz László: <i>Székképek. A Néprajzi Múzeum tárgykatalógusai 3</i>. Néprajzi Múzeum, Budapest, 1999	
Ajánlott irodalom: Kolta Magdolna: <i>Képmutogatók. A fotográfiai látás kultúrtörténete. A magyar fotográfia történetéből</i> 29. Magyar Fotográfiai Múzeum 2003. http://www.fotomuzeum.hu/kepmutogatok Korek József: <i>A muzeológia alapjai</i>. Budapest, 1988 <i>Magyarország történeti emlékei az 1896. évi ezredéves országos kiállításon</i>. Szerk.: Czobor Béla–Szalay Imre. I–II. Budapest, 1901., <i>A magyar nemzet története</i> CD-ROM, Arcanum, Budapest, 2003., http://www.idg.hu/expo/varosliget/milkonyv Zentai Tünde: <i>Az ágy és az alvás története</i>. Pannónia Kiadó, Pécs, 2002 A BTM honlapja: www.btm.hu	